

Musikken stemmer skolen

Interview med Jesper Vinther, uddannelseschef læreruddannelsen University College Nordjylland

af Erik Lyhne

Februar 2014

CV

født 1965
Uddannelseschef ved læreruddannelsen University College Nordjylland (UCN) 2008
Rektor Aalborg Seminarium 2006
Uddannet cand. pæd. i musik 1999
Seminarielektor i musik KDAS 1993
Uddannet folkeskolelærer fra KDAS 1989
Militærmusiker i Søværnets tambourkorps på althorn
Børnesangkomponist, musiker og foredragsholder (særligt om musikskoledidaktik og om musik som profession)

Hvad er i fokus for en god musikhæder?

Jeg kan ikke forestille mig en skole eller en læreruddannelses uden musik. Men jeg mener, at man først og fremmest er lærer og dernæst musikhæder. En lærerprofession består af to vigtige dele, der skal gå hånd i hånd. Læreren er på den ene side den ansvarfulde person, der tager hånd om eleverne og gør dem dygtige og livsduelige og på den anden side den kompetente faglærere i f.eks. musik.

Hvilke særlige tiltag har i med musikken på UCN?

Vi har en lang række særlige tiltag i forhold til musikken på vores læreruddannelsessteder i UCN – altså både i Aalborg og Hjørring.

Vi laver musical hvert år, hvor vores musikhædere, i samarbejde med en række andre kolleger, samler en gruppe studerende, der vil være med til at lave en musical helt fra bunden af. De studerende kommer med mange forskellige linjefag og projektet er ganske frivilligt. Musicalen opføres måske 10 gange for 2500 – 3000 børn fra vores praktikskoler.

Vi har et kor for alle vores studerende. Hvis man har musik på linje, er der mødepligt.

Vi har en ordning med studieassistenter. Det er ikke at forveksle med undervisningsassistenter, for de underviser ikke. Alle fag har ret til en studieassistent. I fysik, kan de f.eks. lave forsøgsopstillinger og i musik kan de hjælpe med at åbne musiklokalerne og tilrettelægge sammenspil eller andre aktiviteter. Hver studieassistent har 30 timer pr. år. Det er en forsøgsordning, så vi har ikke evalueret effekten af det. Men det vi hører er, at både underviserne og de studerende er glade for ordningen.

Vi har morgensang hver dag. Det er kl. 9:45. Det er ganske frivilligt at deltage. Der kommer ca. 100 studerende og kolleger. Det foregår ude på gangen, så det kan høres over hele huset. Der er typisk både klaver, trompet og kontrabas med. Jeg spiller også selv med en del gange. Det er ikke alle der møder op, men stemningen kan mærkes og sangen høres i de fjerne kroge. De studerende er glade for derigennem at lære et sangrepertoire.

I har et samarbejde med konservatoriet i Aalborg. Hvordan er det organiseret?

Vi er ved at lave en musikprofiluddannelse i samarbejde med konservatoriet. Egentlig ville vi gerne have etableret en tre årig professionsbachelor som musikhæder. Her kunne man efterfølgende gå videre på konservatoriet eller tage et linjefag på læreruddannelsen og på den måde blive meritlærere. Vi har forelagt ideen for de tre ministre i kultur, uddannelse og undervisning, men de mente ikke, at tiden ikke var til det lige nu. Vi har sadlet om og fundet på et andet forslag og arbejder med en profiluddannelse i musik, med en række moduler i musik eller

musik i tværfaglige sammenhænge. Vi har også en tanke om, at etablere moduler, som studerende fra konservatoriet og læreruddannelsen kan følge sammen. En musikprofil er en helt klar prioritering, som vi vil udbyde efter sommerferien. Sammen med konservatoriet har vi nedsat en arbejdsgruppe for at få planerne til at hænge sammen.

I samarbejder også med musikuddannelsen på Aalborg Universitet. Hvad består dette samarbejde af?

Projektet kalder vi SAM. Vores musikstuderende og de studerende fra musikuddannelsen på universitetet går sammen i forskellige forløb. Vi har haft f.eks. korledelse og korsang. Vores respektive studiemiljøer er ikke så store her i Aalborg, og det lyder unægtelig bedre, når der er 30 i et kor end 15. De studerende stifter på den måde bekendtskab med forskellige tilgange til musikfaget. Groft sagt har vi f.eks. en didaktisk tilgang og universitetet har en mere faglig og kunstnerisk tilgang. Vores studerende er glade for dette samarbejde, men en vigtig forudsætning for, at det lykkes, er at de studerende er forberedte på formålet og indholdet. Ellers ville de universitetsstuderende måske undre sig over, hvorfor de skal synge børnesange og vores over at skulle arbejde kunstnerisk med Verdi. Både læreruddannelsen og universitetet bidrager med lektioner, og dermed forøges den studerendes muligheder indenfor faget. Samarbejde med universitetet er også etableret i andre fag.

I samler også alle musikuddannelsessteder i det Nordjyske. Hvordan?

Vi har etableret FORUM, som er et forum for musikundervisning i Nordjylland. Her er der repræsentanter fra alle de steder, hvor der er musikundervisning. Gymnasier, kulturskoler, aftenskoler, kirkemusikskolen, konservatoriet, universitetet, efterskolerne, folkehøjskolerne og læreruddannelsen. Jeg har sikkert glemt nogle, men alle der har musikundervisning er med. Et af de arrangementer vi har, er videncafé. Her mødes vi en dag om året, og holder korte oplæg om de aktiviteter og tiltag de respektive institutioner har gang i. På den måde bliver vi holdt ajour, og kan se om der er ting, vi kan samarbejde om. Vi har også "Musikfællesskabet" som en del af FORUM. Her

mødes de musikstuderende på forskellige lokaliteter og spiller og hygger sig sammen og netværker.

Jeg ser samalet set alle de tiltage og samarbejdsfora vi har indenfor musikken som en fælles indsats for musiklivet og musikken i det nordjyske.

Musikfaget er styrket i den nye folkeskolereform. Hvilken betydning mener du musikfaget skal have?

Vi bruger musikken som et sprog - en måde at kommunikere med hinanden på. Musikken er en måde at stemme skolen på. Det at man synger, spiller og danser. Det at man bruger musikken i tværfaglige sammenhænge og som et af de steder, hvor man har et cross-over mellem skolen og fritiden, det gør noget ved børnene og de voksne.

Jeg tænker også på de muligheder, der er i samarbejdet med kultur- og musikskolerne. Der er også åbnet op for særlige talentklasser i musik. Mit håb er, at der her i Nordjylland er et par skoler, der vil være talentskole. Det kan så kombineres med at de studerende, der vælger musikprofilen kan komme i praktik på disse skoler.

Musikfaget i LU 13 har været udsat for store nedskæringer og besparelser. Den individuelle undervisning er skåret ind til benene mange steder. Uddannelsesminister Morten Østergaard fremhæver altid UCN som et sted, hvor det er lykkedes at bibeholde en god musikundervisning. Hvordan har I håndteret den individuelle undervisning på i UCN?

At drive læreruddannelse handler om prioriteringer. I læreruddannelse på UCN har vi prioriteret det tværfaglige. Der er to obligatoriske nationale moduler i musik. Som det tredje modul har vi lavet en række tværfaglige moduler. Der kan være undervisere, der savner mere fokus på faget, men vores begrundelse for denne prioritering er, at vi tror det også er sådan, man skal lave skole fremover. Vi har også valgt at prioritere forskellige profiler i uddannelsen. Jeg kan bl.a. nævne idræt, musik og vi har andre på vej. De der tager profil i musik i UCN vil få flere musikmoduler i deres uddannelse, og vi vil arbejde for, at de modtager musikundervisning – også i de individuelle færdigheder – fra dag et på læreruddannelsen.

Vi arbejder med at lave en vejledende optagelsesprøve i musik, hvor vi kan rådgive de studerende i hvilke kvalifikationer, de bør have, inden de starter på musikfaget.

Men i loven står jo, at man kan komme ind med B-niveau, og her ligger der ikke eksplicitte krav til at kunne beherske instrumenter mv. Vi har også uddannelsesministerens ord* for at det er professionshøjskolernes opgave at bringe de studerende op på det niveau, der er foreskrevet i kompetencemålene. Hvordan hænger det sammen?

Ja, det er rigtigt. De studerende kan vælge musikfaget med 7 i gymnasialt B-niveau. Det betyder jo ikke, at vi ikke kan invitere dem til en optagelsesprøve. Men jeg vil understrege, at man kan starte på faget hvis man opfylder kvalifikationerne. Jeg mener dog, at det må være i de studerendes egne interesse at deltage i en vejledende optagelsesprøve. Den individuelle undervisning i musikfaget, ligger i UCN i et tredje modul. Her vil der være fokus på sammenspil og på individuelle færdigheder i sang og spil. Det vil være organiseret nogenlunde på den måde, vi kender det. Jeg vil dog lægge op til, at vi bliver nødt til at have et differentieret syn på de studerende. Nogle kan måske rigtig meget, og vil kun have brug for lidt individuel undervisning. Andre vil have det modsat og have brug for mere individuel undervisning. På den måde kan vi flytte nogle ressourcer og alligevel give de studerende gode muligheder i faget.

Som jeg kan regne det ud, ender dine opgørelser med, at UCN også laver en kraftig beskæring i den individuelle musikundervisning?

Det afhænger jo af, hvor mange det optages på et modul. Hvis der er mange på holdet, får de ikke så meget undervisning og hvis der er få, vil de få mere. Jeg har ikke et endeligt billede over det endelige timetal for den enkelte studerende, men min pointe er, at hvis den musikstuderende deltager i alle de aktiviteter, som jeg tidligere har beskrevet med kor, SAM, Musikfællesskabet, musical mv., og hvis de måske supplerer med lidt individuel undervisning selv, så tror jeg, at vi kan uddanne mange gode og velkvalificerede musiklærere. På den måde vil de totalt set vil have lige så meget musikundervisning, som tidligere. Endelig vil de studerende, der vælger musikprofilen, få et betydeligt større musikfag end i LU 06.

Hvad er dine forhåbninger til musikken i LU 13?

Det hele handler om børnene i skolen. Det handler ikke om læreruddannelsen. Jeg håber, vi får uddannet nogle dygtige musiklærere, der kan gå ud og skabe god musik på skolerne. Vi har den udfordring, at vi har fået to timer mere i musik i folkeskolen. Men det kan jo samtidig være, at det er sidste gang børnene møder musikken i deres liv, når de er færdige i 6. klasse. Det er ikke godt. Jeg håber derfor også at de kommende musiklærere kan agere som kulturambassadører, som kan række ud over folkeskolen og række ind i kulturlivet. Musik et af de fællesskaber, vi har mellem mennesker.

* se dansk sang nr. 6 2013-14 interview med uddannelsesminister Morten Østergaard. "Flere og dygtigere musiklærere?"